

OMGEVING ALEXANDER

Alex<u>a</u>nder	: koning
Parmen<u>i</u>on	: belangrijkste veldheer. zijn mening wordt niet steeds gedeeld door Alexander
Antigonos <small>Monophthalmos</small>	: zal vooral na dood van Alexander belangrijk worden. Is trouwe adviseur en bekwame veldheer
Heph<u>a</u>estion	: boezemvriend, even oud, iets groter van gestalte. Deelt lief en leed, kent alle geheimen van Alexander
Ptolem<u>a</u>ios	: bekwaam veldheer. Zal zich later in Egypte vestigen en een nieuwe farao- dynastie vestigen.
Anaximenes <small>van Lampsacos</small>	: denker en kroniekschrijver
Callisthenes	: neef van Aristoteles. Raadgever

MUZEN EN REI

Calli<u>o</u>pe	: epische dichtkunst
Cli<u>o</u>	: geschiedschrijving
Terpsich<u>o</u>re	: dans
Er<u>a</u>to	: lyrische dichtkunst

DE GORDIAANSE KNOOP

- Clio
In Gordion, de koningsstad van Phrygië
Leefde lang geleden koning Midas.
Hij was een vriend der goden.
Door hen gezonden om over de stad te heersen.
- Erato
Toen gebeurde het dat de god Dionysos
Tot Midas kwam,
en met hem de wijnfeesten vierde.
Zo tevreden was Bacchos,
Zoals Dionysos ook genoemd wordt,
dat hij aan koning Midas vroeg,
met welk geschenk hij hem kon danken.
- Calliope
Koning Midas was zeer gehecht aan goud,
en vroeg:
Geef mij, machtige Dionysos, de gave
om alles wat ik aanraak
in goud te laten veranderen.
- Clio
Dionysos treurde om de wens van Midas,
maar schonk hem de gave
om alles wat hij aanraakte
in goud te veranderen.
- Calliope
Maar spoedig bracht deze gave
de koning tot ramspoed.
Het brood dat hij at,
werd onverteerbaar goud.
Het water dat hij dronk,
werd vloeibaar goud
en lag hem zwaar op de maag.
Niets kon hij nog drinken,
Niets kon hij nog eten.
Honger en dorst kwelden hem
en hij smeekte de goden
om de goddelijke gave van hem weg te nemen.
- Clio
Dionysos verhoorde zijn bede,
En liet de rivier Paktolos
het goud van hem spoelen.
- Erato
Maar koning Midas was daarmee
niet van zijn domheid genezen.
In de wedstrijd
die Apollo hield

met de god Pan
om ter mooiste muziek,
koos Koning Midas partij voor de fluitspelende Pan.
De lierspelende Apollo,
god van de lichtende zon,
en de hemelse klanken,
trok Midas aan de oren,
tot ze uitgroeiden tot ezelsoren.

Calliope
Koning Midas bedekte ze met een hoofddoek,
Maar een dienaar,
die zijn haar moest knippen,
ontdekte de schande.

Clio
Omdat hij aan geen mens mocht vertellen
wat koning Midas was overkomen,
groef hij een put in de aarde,
temidden van het riet
bij de rivier Paktolos.

Terpsichore
Het was het riet dat later,
bewogen door de wind,
voortdurend ruisend zong:
Koning Midas heeft ezelsoren,
koning Midas heeft ezelsoren,
koning Midas heeft ezelsoren...;

Clio
Zo kwam dit nieuws toch
alle mensen ter ore.

Calliope
Al was koning Midas
ten opzichte van de goden niet wijs,
hij was een koning,
en werd door allen
in stad en land geëerd.
Hij was een vorst
en zijn strijdwagen
was door goden gemaakt.
De dissel was aan de wagen verbonden
door een touw,
gevlochten en gedraaid uit bast van kornoelje.
Zo kunstig was de knoop daarin gelegd,
dat niemand begin noch einde
van deze knoop kon ontdekken.
De knoop was onontwarbaar.
Daarover sprak het orakel:

Terpsichore

Hij,
die deze knoop zal ontwarren,
zal een ware wereldheerser zijn.
De volkeren zal hij onderwerpen,
Koning zal hij zijn over vele landen.
Zijn rijk zal zijn
in het oosten en het westen,
Hij zal regeren
over de landen van de dageraad,
en over de landen
waar de zon weer ondergaat.

Clio

Vele eeuwen gingen voorbij,
de wagen van koning Midas bleef bewaard.
Maar niemand slaagde erin,
de knoop te ontbinden.
Toen kwam Alexander,
Zoon van koning Philippos,
uit Pella in Macedonië.
Hij was met zijn falanxen,
uit Griekenland gekomen
om de Perzische koning Dareios,
vijand van de Griekse wereld,
te verslaan.
Hij sloeg zijn legerkamp op,
bij Gordion,
de vroegere koningsstad van Midas.

REI

Μηνιν ἄειδε θεα, Πηληιάδεω Ἀχιλῆος
ούλομενην , ἣ μυρι Ἀχαιοις ἄλγε ἔθηκεν ,
πολλας δ' ἰφθιμους ψυχας Ἄιδι προιαψεν
ἡρώων, αὐτους δε ἐλώρια τευχη κυνεσσιν
οἴωνοισι τε δαιτα - Διος δ' ἐτελειετο βουλη -
ἐξ οὔ δη τα πρωτα διαστητην ἐρισαντε
Ἄτρειδης τε ἀναξ ἀνδρων και διος Ἀχιλλευς

Alexander

Bezing, Godin,
de wrok van Peleus' zoon Achilles,
dodelijke wrok,
die de Achaeërs duizenden smarten berokkende,
vele dappere zielen van helden
in Hades' woonst stortte

en hun lijk maakte tot prooi van de honden
en van alle roofvogels
- zo ging Zeus' besluit in vervulling -
sedert de dag al waarop Atreus' zoon,
de heerser over de mannen
en de schitterende Achilles
na een twist met elkander braken.

Hephaestion

Iliados,
Alexander
Je krijgt nooit genoeg van dit verhaal.
Waar jij bent is dit boek,
En waar het boek is, ben jij.
Ben jij echt de ware afstammeling
van de goddelijke Achilles?

Alexander

Ja, Hephaestion.
Daarom toch bezocht ik de ruïnes van Troje.
Daarom heb ik geofferd
op het graf van Achilles,
mijn voorvader,
over wie mijn moeder, Olympias,
zoveel vertelde.
Over wie de grote Homeros zong.

Hephaestion

Maar Homeros was een dichter,
dat weet je maar al te best.
En dichters...
Zie maar wat Anaximenes over je schrijft.
Hij maakt van jou een god.
Luister niet naar dichters, Alexander,
jaag geen droombeeld na,
maar richt je op je taak:
De Griekse steden bevrijden.

Alexander

Jij bent mijn beste vriend, Hephaestion,
Van jou aanvaard ik alles.
Maar spreek me niet tegen:
Er is geen boek ter wereld zo boeiend,
zo leerrijk,
als Homeros' ILIADOS.
Mijn grote leermeester,
Aristoteles,
heeft me dit boek leren kennen,
hij vertelde me de verhalen
toen ik klein was.
En terwijl jij speelde

met keitjes op het strand,
luisterde ik geboeid
naar de strijd tussen Achaiers
en Trojanen.
naar de wijsheid van Nestor,
naar de sluwheid van Odysseus,
naar het tweegevecht tussen
Achilles en Hector.
Dat boek, Hephaestion,
is mijn ware meester.
Het leert me alles.

Hephaestion

Wat zegt je boek,
Wat zegt Homeros?
Hoe moet het hier verder?
Zullen we koning Dareios verslaan?

Alexander

Hephaestion,
Drijf niet de spot met Homeros.

Parmenion !
Antigonos !
Ptolemaios !

Hephaestion,
zoek Anaximenes en Callisthenes,
breng ze hier.
Dat zij opschrijven,
wat hier besproken wordt.

Parmenion

Nu we bij Gordion zijn,
ligt het Perzische Rijk voor ons.
Laat ons doorstoten tot de Zwarte Zee,
De volkeren daar onderwerpen.
En dan optrekken tegen Dareios.
heel Azië zal onder uw macht komen !

Alexander

Niets overhaast, Parmenion.
Laat ons overleggen
wat ons te doen staat.

Parmenion

Overleggen,
altijd maar overleggen.
Alle Griekse steden in Azië zijn veroverd,
Niets of niemand kan ons nog tegen houden.
Waarom dan wachten?
Waarom?

Antigonos	Geduld, Parmenion. Laat ons zien: Wat hebben we al bereikt, Wat staat ons te wachten. Alexander, Laat Anaximenes en Callisthenes verhalen wat tot hiertoe in Azië is verricht.
Alexander	Lees uw kronieken, Daarop zullen we zien wat ons te doen staat. Anaximenes !
Anaximenes	Na het plengen van offers op de grafheuvels van Achilles en Patroklos, stak Alexander de Hellespont over, en zette voet aan land in Azië. daardoor bracht Alexander de strijd van Europa naar Azië. Zijn doel was: Dareios te straffen voor de oorlogen die zijn voorvaderen over Griekenland hadden gebracht.
Alexander	Stop, Anaximenes, laat de muzen spreken. Laat hen vertellen over de roemrijke strijd der Grieken tegen de Perzen. Laat horen hoe de smart der Perzen klinkt. Zing ons over de strijd bij Salamis zoals de dichter Aeschylos beschrijft:
Calliope	... Doch toen de dag met glanzend witte rossen kwam En heel de omtrek met zijn helder licht bescheen, klonk van de Griekse schepen eerst een blij gerucht. Van zegelied'ren, en weerkaatsend gaf terstond Het rotsig eiland antwoord op het luid gejuich.
Clio	De Perzen sloeg toen allen schrik en vrees om 't hart; Zij zagen zich bedrogen, want niet als ter vlucht, Werd door de Grieken daar het krijgslied aangestemd. Neen, als ten strijde snellend, welgemoed en kloek.
Erato	Trompetgeschal ontvlamde alom in 't Griekse heer,
Clio	En aanstonds ruiste, snel en vast, der riemen slag,

De golven treffend als bezield door één bevel:
En 't was, als doemden plots'ling al die schepen op.
Vooraan, en welgeordend, stevende op ons toe,
De rechtervleugel, en daarna in lange rij,
De ganse vloot; en duid'lijk klonk nu in ons oor
Hun luide strijdroep: "Hellas' zonen, op ! ten strijde !
Bevrijdt het land der vad'ren, kampt voor vrouw en kind !
Hoedt uwer oude goden zetels, 't heilig graf
Der ouders oud'ren ! op nu, alles staat op 't spel !"

Erato
Nu galmde ook uit der Perzen mond een luid geschal
De vijand tegen, 't was voorwaar geen talmenstijd.
Dra stiet met bronzen snavel 't een aan 't ander schip.

Calliope
Een schip uit Hellas was het dat de strijd begon
En een Fenicisch fluks de spiegel met de snep
Verbrijzelde; aanstonds koos voor d' aanval elk zijn man.
Eerst bood de stroom der Perzen weerstand aan de storm,
Doch toen in de enge ruimte telkens groter tal
Van kielen opdrong, niemand vrienden bij kon staan,
Maar de een de ander met de bronzen sneppe stiet,
Toen was de kracht gebroken, 't lot der vloot beslist.

Terpsichore
De Griekse schepen, welbestuurd, omgaven ons
En wisten goed te treffen; menige kiel sloeg om
En van het zeevlak was weldra niets meer te zien;
't Was vol van wrakken en gekleurd van stromen bloed.
Bezaaid met lijken waren strand en bank en klip;
En alle schepen, die van onze grote vloot
Nog over waren, roeiden weg in wilde vlucht.

Clio
Maar Grieken sloegen, staken, of 't tonijnen gold
Of and're buit der netten, woedend er op los
Met wrakhout, met gebroken riemen; wijd en zijd
Weerklonk de zee van wanhoopskreten en gekerm,
Totdat het oog der zwarte nacht verademing schonk.
De vloed van rampen, neen, zo ik tien dagen lang
Die op zou noemen, 'k had de maat niet uitgeput.
Want nooit, geloof mij, vielen op een enkele dag
Zovele mensenlevens aan de dood te buit.

Alexander
En zo zal de smart
de Perzen weer overrompelen,
Niet ter zee,
maar te land,
zullen wij hen nu treffen.

Parmenion	Ten strijde !
Antigonos	Parmenion !
Alexander	Anaximenes, lees verder !
Anaximenes	<p>Daar offerde Alexander in Ilium- Troje, in de tempel van Pallas Athena. Hij offerde zijn wapens, Zijn schild En nam de wapens van de godin. Het schild dat eens aan Achilles toebehoorde, werd nu zijn schild. En hij besloot, Troje weer op te bouwen.</p>
Alexander	<p>Zo kreeg ik de wapens van mijn voorvader Achilles in handen. Vertel van de tocht van mijn falanxen, langs de Griekse steden. Wat schreef jij op, Callisthenes ?</p>
Callisthenes	<p>Het was een Griek, die het leger der Perzen aanvoerde. Memnon was zijn naam. Een geducht en bekwaam veldheer was hij. Maar de Perzen waren ongeduldig. Bij de Granicos stelde Memnon Het leger der Perzen in slagorde op.</p>
Anaximenes	<p>Maar vergeet niet, Callisthenes, te vermelden, dat Alexander mijn geboortestad Lampsacos passeerde. Op mijn voorspraak, spaarde hij de stad, ook al was het Memnon, die vanuit Lampsacos, de Macedoniërs belaagde.</p>
Callisthenes	<p>Zo geschiedde. Memnon wilde de vlakte verwoesten,</p>

En Alexander dwingen terug te keren.
Maar de Perzen wilden strijd.
Die kwam - voor hen toch sneller dan verwacht.
Geleid door Alexander zelf,
doorwaadden de Macedoniërs de rivier,
en sloegen zo onbarmhartig toe,
waarbij Alexander in de voorste gelederen streed,
en aan hoofd en schouder werd gewond,
dat menig Pers dra op de vlucht sloeg.
En 't hele land lag open
voor de Grieken.

Parmenion Daar kreeg ik de opdracht
om Daskulion te veroveren.
Met ruiters en voetvolk
onderwierp ik de Perzen.
Graag had ik verder het land veroverd.

Antigonos Maar 't had geen zin,
zoals Alexander had gezegd.

Parmenion Dat zeg jij.
Was ik toen verder gegaan,
Dan waren wij veel eerder hier
bij Gordion gekomen.
En hadden wij al lang
de weg naar Sousa ingenomen.

Antigonos En had Memnon ons
in de rug aangevallen.

Ptolemaios Begrijp dan toch Parmenion;
Dat jouw spel gevaarlijk was.
Memnon verzamelde zijn leger in Ephese,
waar zijn soldaten
de heilige tempel van Artemis plunderden.
Daar roofden en moordden Perzen
en Grieken.
Tot Alexander kwam
de stad innam
en de oude vrijheden
in ere herstelde.

Alexander Laat Callisthenes het verhaal verder zetten.

Callisthenes Van Ephese vluchtte Memnon
met wat restte van zijn leger

naar Halikarnassos,
de stad op steile rotsen aan de zee,
omgeven met driedubbele vestingsmuren.
Daar verzamelde Memnon
nu ook de Perzische schepen.
400 waren het.

Anaximenes

Maar de stad viel in handen
van Alexander.
De haven bleef voor Perzië gespaard,
de schepen waren er veilig.
En Perzen heersten over de zee,
terwijl het land voor hen verloren ging.

Parmenion

Vergeet niet mijn aandeel
in de strijd !
Vanaf Efese trok ik naar de steden
aan de Meandros
en nam ze voor mijn koning in bezit !

Antigonos

Niet overmoedig worden,
De steden gaven zich zonder slag of stoot over.

Anaximenes

Maar Alexander trok zuidwaarts,
bevrijdde alle Griekse steden.
Mytilene, Smyrna,
En tenslotte ook Milete
vielen onder Alexanders wil.

Callisthenes

En de Perzische schepen
verdwenen naar Samos,
het eiland voor de kust,
dat men uit de zee
ziet opdoemen.
Gedwongen waren zij
om daar te blijven,
want heel de kust
was in handen van Alexander.

Parmenion

Ik begrijp niet
waarom jij, Alexander,
de schepen van de Perzen
zolang op zee hebt laten varen.
Waarom heb je mij de
de strijd niet laten aanbinden,
en hen verdelgen?

Ptolemaios	<p>Omdat jij, Parmenion, niet nadenkt, begrijp je 't niet. Wat konden de Perzen op zee nog meer doen, dan rondzeilen, zonder slaags te raken met hun vijand. Nergens konden zij aanleggen, Hun drinkwater moesten zij halen, ver van veilige ankerplaatsen. Zij waren de gevangenen van de zee. Hun eigen land was hen vreemd.</p>
Alexander	<p>Vertel, Anaximenes, hoe Halikarnassos, de sterke vestingstad, in onze handen kwam.</p>
Anaximenes	<p>Memnon zelf was het die de stad opofferde, nadat de eerste bres geslagen was. Hij stak de stad in brand en liet zijn troepen de arme burgers plunderen. Toen vluchtte hij, met zijn getrouwen naar de schepen.</p>
Callisthenes	<p>Daar was Memnon veilig. Maar lang mocht dat niet duren. Hij werd geveld door ziekte, en stierf reeds korte tijd later.</p>
Anaximenes	<p>Alexander nam stad en burcht, maar liet de Perzische schepen ongemoeid in de haven.</p>
Callisthenes	<p>Een adelaar zette zich op de kade, dicht bij de schepen der Perzen, In Alexanders nabijheid.</p>
Parmenion	<p>Ik zag het, en ik raadde Alexander om snel de schepen te bestormen.</p>

Want de adelaar
was toch het teken van Zeus,
dat hij de schepen zou overwinnen.

Alexander

Maar de adelaar zat niet op het schip,
Parmenion.
Hij zat op de kade.
Dat was Zeus' teken
dat ik de Perzen
vanop het land moest bestrijden.

Callisthenes

Toen nam Alexander
een eigenaardig besluit.
Hij verliet de stad
en richtte zich met zijn troepen
naar het oosten.
Wonderen volbracht hij op deze weg.

Parmenion

Vertel, vertel,
Wat is er gebeurd ?

Callisthenes

Ken jij de Pamphylicsche ladder ?
De rotsweg die steil afdaalt
naar de zee.
Geen leger kan deze weg begaan.
En als de zuidenwind blaast
en het water tegen de klippen
opstuwt,
kan geen mens de weg
langs de zee nemen.
Maar toen Alexander
deze weg koos,
trok de zuidenwind zich terug,
en werd de zeeweg begaanbaar.
Het water boog
voor deze nieuwe vorst
der aarde.
Het wierp zich
aan zijn voeten.

Anaximenes

Terzelfdertijd
liet Alexander een vloot bouwen
En belette daarmee de Perzen
aan land te gaan.
De Griekse steden bleven daardoor
Alexander trouw.
Zo kon Alexander ongehinderd

het Taurosgebergte overtrekken,
de Phrygische vlakke bereiken.

Alexander

Goed, Anaximenes
en Callisthenes.
Schrijf op nu,
wat deze vergadering zal beslissen.

Parmenion

Wat moeten we nu nog vrezen,
Alexander.
De Griekse steden staan aan onze zijde,
De Perzen hebben zich teruggetrokken.
Laat ons de Zwarte Zee bereiken,
het binnenland van het juk
van de Perzische koning bevrijden.

Antigonos

Zinloos !
We moeten Perzië zelf aanvallen.
De weg naar Sousa,
de stad van Dareios
ligt voor ons open.
De Perzische koning,
en heel zijn leger
wachten ons op.
We mogen de strijd niet ontwijken.

Ptolemaios

Toch zullen we,
Alexander,
Antigonos,
Parmenion,
er rekening moeten mee houden,
dat uit het zuiden
nog steeds gevaar dreigt.
Daar heersen de Cyprioten,
de Feniciërs,
de Egyptenaren.
Pas als de zuidflank
van onze legers
beveiligd is,
kunnen we Dareios
tegemoet treden,
en de strijd
met hem aanbinden.

Alexander

Dat is de juiste weg,
Ptolemaios.
Daarom zal ik van hier

niet oostwaarts gaan,
maar ook de strijd niet ontlopen.
Morgen gaan we naar Gordion,
en dan keren we terug
naar de zee.
En zullen alles doen,
om ervoor te zorgen
dat geen vijand ons
in de rug kan aanvallen.

Parmenion

Ik wil vechten,
strijd !
Ik wil dapperheid tonen,
moed !
Dood aan Dareios !
Dood, dood !

Alexander

Mijn leermeester Aristoteles zei:
"Ik noem hem dapperder,
die zijn begeerten overwint,
dan hij die over zijn vijanden zegeviert.
Want de moeilijkste overwinning
is de overwinning op zichzelf !"

Alexander

Achilles ging terug naar zijn tent.
Daar opende hij een mooie,
van heerlijk inlegwerk voorziene kist.
Daarin bewaarde hij een prachtige beker,
waaruit hij iemand de fonkelende wijn liet drinken,
en waaruit hij niemand der onsterfelijken
een plengoffer bracht dan Zeus alleen.
Uit die kist nam hij de kostelijke beker
zwevelde die uit
en reinigde hem met fris, stromend water.
Toen waste hij zich de handen
schepte wijn uit het mengvat,
vatte post in het midden van het erf
en keek op naar de hoge hemelen.
en sprak:

Hephaestion

Wie sprak er ?

Alexander

Luister wat Achilles zei,
tegen de machtige Zeus:
Zeus, Vader,
die ver weg woont, in Dodona,
omringd door Selloi,

die nooit hun voeten wassen
en slapen op de grond,
verhoor mij.
Schenk Patroklos, mijn vriend,
zegen in de strijd,
als hij met de Myrmidonen
optrekt naar Troje.

Hephaestion

Waarom trok Achilles niet zelf
met het leger op?
Waarom liet hij Patroklos
aan het hoofd van de strijders gaan?

Alexander

Omdat, beste Hephaestion,
Achilles woedend was
op de Achaiers,
vooral op Agamemnon, hun aanvoerder.
Achilles bleef op de schepen,
en zond Patroklos in de strijd,
omdat Patroklos dat zelf had gevraagd.

Hephaestion

En Patroklos zal sneuvelen,
onder de handen van Hektor.
waarom lees je vandaag
deze passage, Alexander ?

Alexander

Omdat ik besef,
dat Homeros steeds gepaste raad geeft.
Ik moet zelf mijn troepen aanvoeren.
Zelf beslissen.
Mijn aanvoerders zijn het niet eens,
Parmenion wil naar de Zwarte Zee,
Antigonos wil nu al Dareios aanvallen,
Alleen Ptolemaios geeft goede raad:
Tyros en Egypte: daarheen moet ik gaan.
Maar eerst wil ik het orakel horen.
Achilles vroeg raad aan Zeus,
Ik wil me schikken naar Apollo's woord.

Muzen

Ken uzelve !

Hephaestion

Kom, Alexander,
Het orakel spreekt.

Muzen

Maak je bekend,
zeg je naam !

Alexander	Alexander.
Muzen	De naam van je vader !
Alexander	Philippos
Muzen	Wie is je moeder ?
Alexander	Olympias, nakomelinge van Achilles, de grote held der Achaiers bij Troje.
Muzen	Beroep je niet op de daden van je voorouders, Alexander, zoon van Philippos. Daaraan heb jij geen verdienste. Slechts wat jezelf verricht, zal je aangerekend worden. hetzij ten goede, hetzij ten kwade. Wie was je leermeester ?
Alexander	Aristoteles, de Athener, Wijs waren zijn woorden, Wijs zijn inzicht. Hij leerde mij de goden te achten.
Muzen	De goden moeten steeds geacht worden, Alexander, zoon van Philippos. De wil der goden moet door de mensen steeds volbracht worden. Nooit mogen zij goddelijke besluiten naast zich neerleggen. Slechts de goden zien vooruit, alleen zij kennen de toekomst. Zij dragen de wereld in hun hand.
Alexander	Ik eerbiedig steeds de goddelijke besluiten.
Muzen	Reinig je, Alexander, vóór je de tempel betreedt, vóór je voor het aanschijn der godheid treedt ! Breng het offer ! Stel je vraag !
Alexander	Wie zal heerser zijn over Azië ?

Orakel	Hij die de knoop, gelegd om de dissel van Gordions strijdwagen kan ontbinden zal heerser over Azië zijn.
Hephaestion	Zo is het, De goden zien vooruit, Alleen zij weten wat de toekomst brengt. denk aan Prometheus, Alexander,
Clio	Prometheus zag als de goden, de toekomst als het heden. Hij koos de zijde der mensen, misleidde Zeus, de hoogste der goden. Hij schonk de mensen het vuur, bracht het naar de aarde.
Calliope	Maar Zeus strafte Prometheus, met eeuwigdurende kwelling, Aan de mensen schonk hij Pandora, met een doos vol onheil. bijeengebracht door alle goden.
Erato	Wie de wil der goden weerstaat, opent de doos van Pandora. Rampspoed zal over hem komen. Wie sluwer denkt te zijn, en listiger dan de goden, roept om wraak. Gedenk Odysseus !
Terpsichore	Ga heen, Alexander Het orakel heeft gesproken.
Muzen	Ken uzelve !
Hephaestion	Wat ga je doen ?
Alexander	Kom mee naar Gordion. Ik wil die strijdwagen zien. Zien wat het lot mij brengen zal.
Parmenion	Alexander, wat gaan we doen?

Alexander	Naar Gordion !
Antigonos	En dan oprukken naar Sousa, Dareios tegemoet !
Alexander	Dat weten alleen de goden. Ik zal hun besluit aanvaarden.
Ptolemaios	Maar wat de goden ook besluiten, jij moet het besluit volbrengen. Jij bent het werktuig in hun handen. Wees niet roekeloos, maak al staan de goden je bij !
Alexander	Hephaestion, Anaximenes, Callisthenes, volg me !
Ptolemaios	We moeten overleggen, en met een gezamenlijk besluit Alexander overtuigen.
Parmenion	Goed, maar we mogen geen tijd verliezen. We hebben nu alle Griekse steden aan onze zijde. we hoeven geen vrees meer te hebben voor de schepen van de Perzen. Als we nu optrekken naar de Zwarte Zee, kunnen we al de volkeren daar aan ons onderwerpen. de macht van Dareios zal daarmee gebroken zijn.
Ptolemaios	Welk nut heeft het, de volkeren bij de Zwarte Zee te overwinnen ?
Parmenion	Dat brengt op: buit, goud, oorlogsschatting, er zal genoeg zijn om nieuwe manschappen aan te werven, om het leger uit te breiden.
Ptolemaios	Maar het brengt ons verder weg van ons doel.
Antigonos	Goed gezien, Ptolemaios. We moeten nu recht op ons doel af. Weet je, wat de uitslag in Gordion ook mag zijn, Ik geloof niet zo

Bovendien,
Wij hebben daar niets te zoeken.

Ptolemaios
Toch blijf ik erbij:
eerst Fenicië,
dan Egypte
dan pas Perzië.

Antigonos
Ik vrees ervoor.
Alexander gaat niet zoveel tijd steken
in een project dat zo onwaarschijnlijk is.
Hij is een man van de daad, Ptolemaios.

Parmenion
Net als ik !

Ptolemaios
Ja, maar hij is ook voorzichtig.

Parmenion
Ik leg me in elk geval
bij het besluit van Alexander neer.
Wat het moge zijn.
Als we hier maar snel weer optrekken,

Antigonos
Dat zal snel genoeg gebeuren,
daar komen Anaximenes en Callisthenes !

Anaximenes
Alexander heeft volbracht
wat het orakel zei:
hij heeft de knoop losgemaakt.

Parmenion
Vertel !

Anaximenes
Hij kwam bij de strijdswagen van Midas.
Een prachtige wagen
met goud versierd,
met strijdfaerelen van goden en helden.
Maar je weet,
de dissel was aan de wagen vastgemaakt
met een geweldige knoop.

Callisthenes
En tot op vandaag
was niemand erin geslaagd
die knoop los te maken.

Anaximenes
Je weet dat het orakel had gezegd,
dat hij die de knoop kon losmaken,
heerser over Azië zou zijn.
Wel, Alexander

zal Azië in zijn macht krijgen,
zoals de goden hebben voorzien.

Antigonos

Hoe heeft Alexander dat gedaan?

Anaximenes

De priesters brachten hem bij de wagen.
Alexander liep erheen.
Bekeek de wagen langs alle kanten,
bestudeerde de knoop.
Maar noch het begin,
noch het einde van de knoop was zichtbaar.

Callisthenes

Toen twijfelde Alexander
het was voor iedereen duidelijk,
dat hij voor de eerste keer zou falen.
Hij probeerde de knoop met zijn handen
los te maken.
Maar dat lukte niet.
Hij probeerde het nog eens,
moest het opgeven
en toen hij het de derde keer probeerde,
geraakte hij niet verder dan de eerste keer.
Toen stond hij recht,

Anaximenes

En nog voor iemand iets kon doen of zeggen,
trok hij zijn zwaard,
en hakte de knoop door.

Parmenion

Hij hakte de knoop gewoon door !
Onvoorstelbaar.
Zo kan iedereen het.

Anaximenes

Maar Alexander was de eerste die eraan dacht.
Het orakel heeft nooit gezegd
dat de knoop met de handen
moest losgemaakt worden.
En zeg nu zelf,
de knoop was los,
want de touwen vielen uiteen,
los op de grond.
Hij heeft het orakel volbracht !
Hij zal heerser worden over Azië.

Parmenion

Daar komt Alexander !

Anaximenes

Ontvangt hem
passend als een god.

brengt wijn
om hem te eren !

Clio

Alexander,
die de wil der goden
in vervulling doet gaan,
die volbrengt wat niemand
vóór hem deed.

Calliope

Hij ontvangt uit de hand der goden
macht en eer.
Geen mens vóór hem
kreeg zoveel gaven mee.

Erato

Wat hij volbrengt
en nog volbrengen zal
zal bezongen worden,
de hele aarde zal
zijn heldendaad bezingen.

Terpsichore

Zoals de zon
de sterren om zich heen laat dansen
zo brengt Alexander
de hele aarde in beweging.

Staat op,
en buigt voor Alexander.
Hij is de nieuwe heerser,
over Avondland en Morgenland,
De hele aarde ligt aan zijn voeten

Erato

Zingt lofliederen ter ere van hem.
Bezingt zijn roemvolle daden.
Laat allen horen,
in heden en in toekomst,
de roem van Alexander.

Calliope

Roemruchte Alexander,
die de naam van zijn vader verheft,
die zijn koninkrijk schaart,
onder de machtige rijken der aarde.

Clio

Zijn naam is onsterfelijk
Noemt steden naar zijn naam.
Hij zal genoemd worden
onder de machtigen.

Terpsichore	Alexander van Macedonië
Erato	zoon van Philippos en Olympias
Calliope	afstammeling van Achilles
Clio	uit het geslacht van Peleus.
Allen	De zon beweegt het al, laat alle sterren dansen lichtend stralen om je heen, lichtend glanzen om je heen de goddelijke kransen.
Allen	Op het heil van Alexander, de nieuwe wereldheerser !
Parmenion	Alexander !
Antigonos	Snel, Parmenion !
Ptolemaios	Hephaestion !
Anaximenes	Hephaestion, wat is er?
Hephaestion	Hij gloeit. Hij heeft koorts.
Callisthenes	Leg hem neer
Hephaestion	Ga weg ! Laat me alleen met Alexander. Ik zal over hem waken.
Clio	De verheven Achilles lag, temidden van zijn Myrmidonen op een open plek aan het strand van de ruisende zee en weeklaagde jammerlijk.
Terpsichore	Uitgeput waren zijn heerlijke leden door de jacht op Hector rondom Troje's muren.
Calliope	Doch zodra hij viel in een slaap, die hem troostte en sterkte en koesterde met zachte vergetelheid,

kwam de geest
van de ongelukkige Patroklos
hem bezoeken,
naar stem en gestalte
van de dode
het levend evenbeeld,
met dezelfde heerlijke ogen,
bekleed met dezelfde kleren
als hij droeg voor zijn dood.

Clio Bij zijn hoofd bleef die schim staan
en sprak hem toe:

Erato Gij slaapt
en hebt mij vergeten,
o Achilles !
Nu ik dood ben,
verwaarloost ge mij,
wat nimmer gij deedt,
toen ik leefde.
Begraaf mij terstond
en laat mij de drempel
van Hades' huis overschrijden.
De lichaamloze geesten der doden
beletten mij
het oversteken van de rivier
en Hades' poorten
kom ik niet binnen.

Clio Geef me uw hand

Calliope Want ben ik
eenmaal door de doodsvlammen gegaan,

Terpsichore Dan zal ik nimmer meer
terugkeren van Hades.

Muzen Nooit meer zullen wij
op aarde bijeen zijn.

Clio Ingehaald
en overweldigd
heeft mij het noodlot,

Calliope En ook uw lot is,
mijn geliefde Achilles

Terpsichore	Om te sneuvelen aan de voet van Ilium's hoge muren.
Muzen	Daarom nog één wens : Dat men ons gebeente tesamen begrave ! Moge één urn ons gebeente omsluiten !
Alexander	Zeg mij, waarom gij hierheen zijt gekomen ? Ik zal nauwgezet alles doen wat ge wenst. Doch kom nu dichterbij, opdat wij elkander omhelzen en ons zware leed vergeten ! Wat is er gebeurd ? Hephaestion !
Hephaestion	Je droomde, je ijlde. Rust nu, Alexander !
Alexander	Geen rust nu ! Dank de goden, dat ze mij genezing schonken. Laat spelen houden ter ere van Asklepios, want hij hield zijn beschermende hand boven mijn hoofd.
Alexander	Hellenen, Uit vrije wil zijn jullie ten strijde getrokken. De groene valleien, De grazige weilanden, De blanke kliffen, de blauwe zeeën van Egeus, hebben jullie verlaten. Vrouwen en kinderen hebben jullie in het vredige Hellas achtergelaten.

Roem zullen jullie oogsten
op de slagvelden
van Perzië.
Dààr zullen jullie strijden
tegen Meden en Perzen,
tegen ontaarde Grieken,
die de zijde van de verdrukker
hebben gekozen,
die voor een karige soldij
de roem en de trots
van hun voorvaderen
hebben verraden.
Zijn dat nog Grieken
die aan de zijde der Perzen staan?
behoren zij nog
tot dat moedige ras,
het meest vrijheidslievende,
het meest strijdhaftige volk
van Europa?
Neen,
Verraders zijn het,
lafaards,
de naam Griek
niet langer waard.
Tegen hen zullen wij
onze moed,
onze vrijheidsdrang
in het strijdperk gooien.
Onze kracht stellen wij
tegenover hùn ontaarding,
Wilskracht tegenover onmacht,
Dapperheid tegenover lafheid,
Krijgskunst tegenover krijgsbenden.
Roem zal jullie deel zijn,
onsterfelijk jullie namen.
Want hoe anders kan de afloop
van de strijd zijn
dan:
overwinning !
Wie twijfelt nog
aan de rechtvaardigheid
van onze onderneming?
Wie vreest dat de goden
ons zullen verlaten
en het boze lot over ons zullen werpen?
Niemand !
Ziet hoe Zeus zelf

ons tegen Perzië leidt.
Hij schenkt ons
zege na zege !
Hij leidt onze hand
in de strijd.
Hij is het
die onze zwaarden
en onze speren richt.
Hij is het veilige schild,
dat ons behoedt.

Allen

De zon beweegt het al,
laat alle sterren dansen
lichtend stralen om je heen,
lichtend glanzen om je heen
de goddelijke kransen.

ΩΩΩΩΩΩΩΩΩΩΩΩΩΩΩΩ

EINDE